

Latweeschu Awises.

No. 41.

Zettortdeena 13. Oktoberi.

1866.

Jaunas sinna.

Telgawa. 30to September muhsu mihlsch zeen, gubernatora kungs von Brewern, kas wesselibu mekle-dams lahdus 4 mehneschus Wahzemnie bij, irr zweiks un wessels mahjas pahnahzis. Dauds Telgawas fungu bij lihds Ohlainei preetim braukuschi un to turi jau apsweizinaja. Valkara dseadataju beedriba ar jaufahm dseesinahm atnahkuscho eepreezinaja.

5to Oktober Kursemmes mahzitaju schigadda sanahschana sahkahs. Pehz noturretas deewakalpochanas, kuriā zeen, generalsuperidente sapulzinatohs ar dedsi-geem wahrdeem usrumaja, dewahs wissi pee darba. Par daschu, gar fo darbojuschees, turpmak' sinna dohsim. Ar preeku arri dsiedam, ta preeksjy Illustes nodegguschajeem daschu labbu dahwanu samettuschi un aissuhlijuschi.

Koleera fehrga gohds Deewam nu irr mittejusees, 35to Oktober heidsamais slimueks iswesselojees un no ta laika ne weens nau peenahzis flaht.

Riiga. 6to Oktober zeen, generalgubernatora kungs irr us Pehterburgu aibrauzis.

Koleera fehrga arcī Riiga beigujoes; no teem 3 fa-flimuischeem, kas wehl ahtstechana bij, weens irr mirris un 2 wesseli valikuschi, ta ka nu jo probjam par scho behdigu leetu nebuhs wairs sinna jadohd.

Pehterburga. Keisers us ministera preekschä litschanu wisseem teem, kas lihds ar Rorakosowu bij

apwainojuschees, irr nospreestas strahyes schehligi lizzis masinaht. Ischutius, kam nahwe bij spreesta, nahk us gaddeem geatumā.

Wilna. daschi fungi fabeedrojuschees us to, ta warretu nelaika grafam Murawjewam peemimas stabbu zelt. —

Berlihue. Gohds Deewam, Bismarka grafam ar wessilibu eimoht labbaki. Warribuht gan ahtral' atspirgtu, kad jelle lahdas neddelas dabbatu dohmas un darbu pee mallas likt. Bet kas lahdam fungam dohs wallu un tahds jan par fewi ne fo nerauga. No Parisxes nahk sinna, ta Napoleons effoht atkal dauds mas spirtaks, bet nosirdsis jau gan irr. Sahk pa mallu mallahm dohmaht un runnaht, kas tad nu buhs, kad tas sawas azzis aistaishs. Ultraitnei gan tad waldischana kristu, bet ta mannams, ta gribb lohti usitzamis behrns buht svehtajam tehwam Rothmā un gribbehs scho to darriht. Jaunas kirkpes jau sin-nams spreesch. Bet warribuht Deews buhs wehlejis tehwam wehl daschu gaddu waldisht, kamehr dehlinch dauds mas buhs paandjees.

Prahga. Keisera weetmeeks Beemeeschu semme grafis Rothkirch, irr apbrauzis missus tohs semmes apgabbalus, kur nabbagee eedshwotaji jaun karra briesmahm suhri gruhti zeesch. Nedsedams wissas tahs behdas, irr dascheem tuhdal palihdsibu sneedsis un par zitterm drihs gahdaht apsohljees. Til jau gan nabbadsineem lohti gruhti eet; dsrdejam, ta daschi

Beemeeschi ne senn bij pee Bruhſchu kehnina fuhtijuschi un no winna palihgu ſawas behdās luhgufſchi.

Unguri, kas Bruhſchu Schlesijas ſemmē bij ſaſſijufchees un gribbeja no turreenes bunti zelt pret ſawu keiferi, irr taggad, kur meers ſaderrehts, uſ ſawu tehwu ſemmi aipakkal gahjuſchi. Geſahlumā gan bij jabihſtahs, ka Chſtreiku keifers tohs pahnahkuſchus neschehligi ſanems, bet ka dſirdam, effoht wiſſeem peedewis, kas karra laikā apwainojuſchees.

Florenze. Dauds raiſes Italeſcheem Persano praeſteſſe darra. Schis karra kuggu wirſueks irr apfuhdiehts, ka zaur winna wainu Italeſcheem, ar Chſtreikeem karrojoh, nelaimigi gahjis; bet wiſch atkal wainas leek daudſ zitteem augſteem kungeom un ta ta leeta ar katru deenu jo raibala paleek.

Dſird, ka no Italijas puſſes jaunu geſanteri buhſchoht fuhtihit uſ Paribſi, prohti graſu Areſe. Taſ effoht Bruhſchu drangs. Ja nu taisniba, ka Napoleons arri no ſawas puſſes to wehlotees, tad jazerre, ka ſchim brihſcham ſtarp Franzuſchu un Bruhſchu ſemmi ſtipra draudſiba paſtahw.

No **Kandijas** dſird, ka nemeerneckeem lihds ſchim wehl arweenu wirſrohla bijufe. Turku ſaldati wiſfur tohp aipakkal atſisti. Sultanam arri ta leeta ſahkoht pee ſirds eet. Effoht ſchinnis deenās atkal adjutantu ſuhtijis, lai jelle brauzoht uſ Kandiju un raugoht, waj newarr warbuht wehl ar labbu nemeeru iſbeigt. Bet Deewſ ſinn, waj jau nebuhs pa wehlu!?

Kreewumme. Luzzines pilſehtinsch, Witebſkas gubernijā, pawiffam nodedſis. 199 nammi un arri Luttera baſniza par pelnu tſchuppu paſlikuſchi. Schi nelaimi effoht zaur neapdohmibu zehluſees.

Kreewumme. 1860tā gaddā eenahza frohnim par tabbaču 2 millj. 478 tuhſt. 178 rubuli tulles naudas. Schogadd buhſchoht frohnim ohtreis til daudſ eenahkt. Laikam buhs taggad daudſ wairak to vihpetaju.

Chſtreiku walſti, Trihſtes pilſehtā 7tā Augustā ap puſſdeenas laiku aplam leels pulks ſkudru, bet ar ſpahrneem un pa gaifū ſkreedamas, ſabiruſchias par dahrſeem, eelahm un uſ namneem. Zittas arri bijuſchias tahdas pat ka muhſu mescha ſkudras, bes ſpahrneem. Smalſi apgehrbteem ſeeviſchkeem bijis ſeelu ſeelaſi pohts, krituſchias uſ ſchihm ka muſchias uſ meddu, it ihpaſchi uſ tahdahm, kam gaifchias un baltaſ drahnas bijuſchias. Weenai freilenitei balta zeppurite paſlikuſe it melna. Daschi zilwei ne maſ nau wairſ drihſtejuſchi to ſkudru dehſ no ſawahm mahjahm iſtuftees. Juhli mehneſcha beigās tahdas ſkudras arri Boijeru ſemmē, pee Wirzburgas pilſehta, redſetas. Kahds wehſch gan ſchihm buhs uſpuhliſ?

Wahzſemme Warmbrunnes laſaretē atwedaſ ſaſchautu Chſtreiku ſaldatu. Lohde bij zaur paſkaufi un galvu zauri eedama, ſchohkla kaulu ſadruggaſuſe. Saſchautais gan wehl dſihwoja, bet daſteris ſpreeda, ka weena ajs un ſchohkla kauls buhſchoht pagallam. Bei iſſlawetais daſteris Langenbeck to it ſawadi ahrſejis, lai ajs un ſchohklis paſliku pee weſſelibaſ. Wiſch karra laikā tam wiſſu ſadruggato ſchohkla kaulu iſſahgejis, wahti ſkunſtgi ſaſehjis un tad no dewis laſaretā lai labbi kohpjoht. Zerre, ka ar Deewa palihgu un zilwei ſprahig ſohyſchanu ſaldats drihs buhſchoht weſſels. Dauds daſteri nahk ſho ſlimmo aprauſdiht un newarr deesgan par taħdu ahrſeſchanu iſbrihnetees.

Eulante. Kad Bruhſchu fuhtitee uſ landagu Juhli mehneſhi Berlinē kohpā ſanahza, tad tohs kehninſch ar leelu garru runnu uſrunnaja. Schi runnu jau pehz 2 deenahm Amerikas awiſes laſſija. Aplam baggatais Amerikaneets Pibodi, kas taggad Londonē dſihwo, bij lizzis par leelo Atlantikas telegraſu ſho runnu uſ Ameriku fuhtihit un aifmaſhaja par to 6000 rubulus.

Krimmas ſallā pee Melnahs juhras daudſ gad-deem uſnahk ſiſſen barri, kas pee laukeem leelu ſkahdi padarra; jo kur ſiſſeni bijuſchi, tur tihrumi plifki un ir ſahle ſarkana paſlikuſi. Warroht tuhliht jaw pa-preeſch ſinnaht, kad ſhee nepatiſkami weeſi nahkſchoht; jo kahdas 2 neddelas teem papreeſch neiſſkai-tami barri „raibu ſtraſdu“ rohnotees, kas ſiſſinus lab-praht ehdoht. — Ta tad arri ſhogadd jaw Maija mehneſhi negantigi barri taħdu raibu ſtraſdu, kas ne buht tur neatrohnahs, bet no zitta gabbala atſkreen, ſiſſinus ſagaidiſa. — ſiſſinus gan daudſ maltiſes ſtraſdi pawalka, bet wehl to daudſ atlika irr tad, lihds ir ta gabbala eedſihwotaji tohs zaur ſinnamahm ſahlehm iſmagginaja; bet ſinnaſ, bei ſkahdes darriſchanas jaw ne bija ſhee neluhgtee weeſi weeſibās.

Wahzſemme pee Langenſalzas, ta rakta Wahzu awiſes, effoht karra kahds ſaldats 8 ſchahweenus dabiujis, un wehl weſſels ka pauts paſližiſ, prohti: 3 ſchahweenus irr tas ſwahrku ſtuhrōe, weenu zeppurē, weenu biſſes, weenu plezzu gallōs un weenu viſtōs dabbujis un dſihws ka dſihws. Ta gan peepildijahs tee wahrdi: Nebba wiſſas lohdeſ trahpia; tadehſ arri effoht aprehkinahs, ka zaur zaurim 272 mahrzinas ſwinna waijagoht, lihds weenu wihrū karra warroht noſchaut.

Sprantſchōs taggad tohp daudſ par to leetu run-nahts, ka waijadſetu par to gahdaht, ka dſihwi, prohti nomehrdeleti zilwei, kas gan rahdahs nomirruſchi, bet nau nomirruſchi, netaptu ſemmē parakti. Kahds daſte-ri, A. wahrdā, ſtaħsta weenu notifikumu, kur arri gan-

drihs buhtu tahdu zilweku parammijuschi, ja siktens to nebuhtu pagrohsijis us labbu. — Preeskch 20 gaddeem atpakkal gaddijahs schim pascham dakterim A. us Wahzsemmi reisohrt. Frankfurtes pilsehtä notappis, tas ta fasirgst gastuhfsi, ka jaw nomanna, ka dshwibai buhs gals, un tadeht aizina namma faimneku un luhds, lai tas winnu, kad tas nomirst leek eebalsameereht (tas irr ar tahdahm sahlehm eelschâ un ahrâ swaidiht un kalteht, ka zilweks wairs nesapuhst, bet ka fauls fakaltis stahw) — un tad us Sprantschu semmi, pee winna raddeem, balsameeretu lihki atpakkal suhtiht. Un rau, A. kungs arri rikti pehz masa brihscha nohst ka nohst gull gultâ. Gastuhfsneeks, kreetns wihrs buhdams, us usmekle pilfata dakteri un luhds to, lai nahkoht weenu sweschu fungu balsameereht. Dakterim tuhliht now pascham wallas nahkt, tadeht suhta sawu palihgu. Tas atnahk us gastuhfsi un atrohn weenu lihki, kas schim jabalsameere, — un wissu us sawu darbu gattawu taisjies, tas panemm affu nasi un eegreesch kruhtis (jo balsameerejameem irr papreeskch eekschas jaisnem) gribbedams to usschkehrst; bet it peepefchi lihkus uslezz stahwus un atplehfsch ozzis. — Daktera palihgs to redsedams, bes zeppures un naschela par durwihm laukâ un skreij probjam. — Ne ilgi atkal pee durwihm klaudsina un uszehlees mirrons eet durnis attaish. Kahds kungs eenahk un apjautajahs, fur gan effohrt A. kunga lihkus, winsch atnahzis to swaidiht. Bet, laffitajis, tu gan warri dohmaht, kahdas plattas ozzis daktera kungs taisjia, kad A. kungs atteiza: „Es esmu pats tas balsameerejamais; bet nu atkal atdsihwejees un wessels!“ — Dakteris to dsirdejis, arri tapat aisskrehja, ka jau winna palihgs papreeskch bij darrijis. — Zaur to eegreeschanu — puiss mirujschais tikkä no sawa gibbula atschilbinahs un effohrt wehl scho baltu deenu wessels un dshws ka rufkis. E. F. S.

No **Leepajas** raksta schahdu notifikumu. Kahda festdeena diwi semneeki, tehwes ar sawu dehlu darifchanas pehz eenahza pilsehtä. Wakkara sawâ kohrteli buhdami schee dsird, pehz palihga fauzam un dohma, ka kahds warbucht tohpohrt aplaupihst. Ar faimneeka dehlu winni steidsahs palihdseht, bet nu dsird no juhr-mallas pusses pehz palihga fauzohrt. Tehws ar sawu dehlu un faimneeka dehlu us firgeom jahdami, noskreij pee juhrmallas un eerauga juhrâ apgahsfchohs laiwu, pee kuras mallahm diwi nelaimigi zilweki peekehru-schees no juhras wilneem schurp un turp tohp mehtati. Schee abbee gohda wihri jahschus dohdahs puttoschâ juhrâ eelschâ un ar leelahm mohkahn winneem isde-wahs aissneegt tohs nelaimigohs, kas famirkuschi un nosalluschi tikkai wehl spchja pee laivas turretees. Wezzais tehwes Tohms un Leepajas faimneeka dehls

pirmee pee laivas nonahza un nelaimigei tai paschâ azzumirkli fakti sirgu astes un ta tohp no nahwes breefmahm israuti. — Schee bij no pilsehta ar laiwu braukuschi us Svehl'uppes (Heilgenaa) muishu pehz balkeem, ka to daschfahrt mehds darriht. Bet peepefchi fazeahlahs leela wehtra un nakti pahrwehrtahs par jo leelu weefuli, kas schohs brauzejuus gan buhtu uhdens wilnös aprazzis, ja glahbeji nebuhtu deesgan ahtri anahkuschi un ar tik apbrihnojamu leelu drohschibu schohs no tahm breefmahm israhwuschi. — Kad nu schee gohda wihri par sawu labbu darbu zittu ne kahdu pelau neu dabbujuschi, ne ka tik ween to isglahbto firfnigu pateizibu, tad par jo leelaku pateizibu scho notifikumu celeekam awises, sinnadami, ka ik latrs kristigs zilweks par tahdu gohda darbu lihds ar mums preezafees. Noscheljoram lohti, ka ir winnu wahrdi mums nau sinnami.

Fektinâ.

Es biju eedrohschinajes, 36 nummuri awischu rak-stitajeem usrahdiht, ka winneem pee dascheem wahr-deem willotees, ihpaschi pee ta wahrda: „fektinsch.“ Scho wahrdi neween nekad ne-esmu dsirdejis, bet arri nekahda drifketä grahamata laffijis. Ta pat arri ne Mahjaeswesi ne Peterburgas awises tahdu wahrdi useesi. Latweeschu awises schis wahrds taggad pirmo reis parahdahs. Ko 36 nummuri esmu teizis, to ar wissu mihlestibu esmu teizis. Tadeht mannim leels brihnumis, ka Sakranowicz kungs tik breefmigi par manni fasskaitees un 38 nummuri nemmahs manni neschehligi issobhoht un kehsicht. Kas mannim ja-atbild, to ihsumâ te peeminneschu.

1. Jau dachureis esmu apleezinajis, arri paschâ 36, awischu nummuri, „ka es nemas neleedsotees, ka man' pascham dauds reisahm willotees un ka es pateizoht ikkatram, kas mannim parahda, fur aplam esmu rak-stijis.“ Lai nu laffitaji paschi spreesch, wai tas mannim gan muhscham warreja prahtha nahkt, ka zits tik breefmigi par to paschu fasskaitisees, par ko es pateizu.

2. Es apleezinaju, ka tahda wihsâ ne prohtu ne arri gribbu johkotees un spchekotees ka S. kungs. Winsch „Beemereem leek jaunös sahbakos danzoht“; mannim winsch leek weenu wahrdi „gan pee astes kert, gan ap kalku schnaught.“ Kur wihri par wallodu un par wallodas likkumeem runna, tur tahdi johki nederrigi. Kahda daska sahbakeem un astehm pee wallodas likkumeem? Sahbakos un astes wihzinaht, — tas mannai dabbai pretti un reebigs, tahds spchekotais ne-esmu. Lai laffitaji paschi spreesch, wai see „gesanteri“ un „fektini“ zaur to pasiks par

ibsteem Latweeschu wahrdeem, ka S, fungē pretti-
runnatajus issobbo un kehs.

Obsh gan pebz swilluscha. Bet sakeet paschi, mihli
laffitaji, kas tad wainigs, waj dsirstele waj paalulas?
Waj tad ta kahda nelame, kad sobbs aiskerr, ko weffelu
newarr noriht. Kohdols tapebz wehl nefribt pa tafsham.
Mihlo pamahischanu patefī neaimiesisim, bet spuras laj
plivinabs. Luhdsam mihi ralstineku, laj mums tizz, ka
ne buht ne-essam fakaitnschees, nei ari gribbam preezatees,
ka nu gan wissi sun, kas tas irr fektinsch. Luhdsam no
fawas pusses un taggad, kur wairak' eepaunuschees effam,
it ihpaschi luhds schinnigo darba beedru, laj rohku dohdams
luhds ar mums falka: kaut bijam fektina, dshwoosim meerā!

J. S.

Mihlestibas prohwe.

Ka baggatiba pee prezzechanahs ne-isdarra leelas
leetas, to jau ne weens newarr leegt; jo baggataka
meita, jo laimiga ar bruhganem, bet woi tamdehl
arri jo laimiga pee prezzechanahs? — to newarr ik
reis apleezinah. Gan deesgan redjams, kas no tah-
das zaprezzechanahs isnahk, kur manta par widdutaju
bijuse. Rule wehl apsuhdseja kahds apprezzejees moh-
derneeks sawu feewas tehwu pee pagasta teefas, ka
schis apsohlijees winnam 70 rubl. wehrtu surgu doht,
kad bijis no winna meitas bruhgans, un taggad, kur
schis winna meitu apprezzejis, feewas tehws wairs
surgu nedohdoht. Kahda neeku walloda gan isklau-
sahs smekliga, bet irr tihra patefiba. — Kas gan
tahdā laulibā par dshwi? Kahda tur feewischkai laime,
kur wihrs to draunde wimas tehwam doht atpakkai, ja
tehws nedohschoht apsohliitu surgit jeb zittu kahdu is-
nihzigu mantu? Tadehl meitinas, pirms kahdam wihr-
om sirdi un rohku atdohdeet, isprohwejet labbi, woi
juhsu mihlakais juhs paschās gribb jeb tikkai kahdu
no juhsu mantinahm! Juhsu wezzakee jums pee tam
it brangi warr peepalihdecht. Klaufatees, ko kahda
meschakunga meita darrja.

Schwabu semmē dshwoja meschakungs, kas bija
atraitnis, bet ne weentulis; jo winnam kahd dshwoja
winna weenigs behrns, Greeta wahrda. Greeta wehl
behrns buhdama bija deesgan lustiga un tchamniga.
Kaimini to eesahkoht turreja par dauds gekkigu un
ahberligu, bet meschakungs pasaulē leelaku mantu ne-
pasinna, ka sawu Greetu. Wehlak zitti zilweli Greetu
arri par kreetni feewischki usfattija, un tahda winna
arri bija. Wisswairak jauni mihrischki, kas tik Greetu
dabbuja redscht, newarreja to deesgan usleelicht; jo bija
no schihs skaidri ka apburti. Starp teem, kas pebz
Greetas sirds un rohkas tihkoja, wisswairak bija sfrī-

weri, meschakungi meschakungu pasibgi un wehl
dauds zitti no tahdas fuggas. Bija wairak ka pahri
desmit; jo Greeta, ka jau weens weenigs behrns,
mantaja wissu tehwa mantu, un turklaht bij flaiki no-
anguse, kohscha meita. Winna bij lihdsiga lauka
pukkei, kas bes kahdas leelas ruhpes un kohpschanas
uianguje, daschdaschadu laiku pahrectuse, bij lohti
labbi padewupees un ne buht nebij tik wahriga ka
dahrsu pukkes. Winna bij ihsts dabbas behrns. Zeb-
schu gan dauds azzis us winnu luhkojahs, tomehr
winna ne mas wehl nedohmaja ne weenu prahā,zik
masak wehl sirdi eenemt. Wezzais meschakungs to
leetu zittadi pahrdohmaja. Lai gan winsch manija,
ka winna Greeta us sfrīherischem un zitteem tahdeem
ne mał nedohmaja; tomehr winsch it labbi finnaja, ka
feewischku sirds irr mihksta un lehti lohzama. Win-
nam bij lohti bail, ka winna meitinga tik kahdam gaija
grahbellim sawu sirdi ne-atschinko; tadehl Grezes
jau sipyru sirdi wehl wairak apstiprinoja.

Kahdā wakkā, kad wakkarias bij pa-ehstas un
Greeta galdu nokrahmejuse un traufus pee mallas no-
likkuje istabā eenahza, atradda sawu tehwu lehnkrebslā
schisham. Bet krehslis nebija tai weetā, kur arweenu
mehdza stahweht; jo bija nosilts istabas widdū, at-
mehrtai pukstena kastei prettim. — Greeta par to
brhnijahs.

"Greez," fazija tehws, "tu gan ar saweem kufnas
darbeem esji qattawa?"

"Ja; bet ko —"

"Nahz tuvak pee mannim!"

Greeta klausija.

"Tu finni Greez, tawa nelaika mahte —"

"Ja, es finnu!" eeschahwahs Greeta winnam
wallodā, dohmadawa, ka tehws winnu atkal pee ne-
laikes mahtes atgahdinajoht.

"Ne, Greez, tu nesfinni wis, ko es gribbeju fazija.
Klauses tikkai! Tu finni, ka tawa mahte manum
tik diwas leetas irr atstahjuje, — tewi un tur to."
Poe scheem wahrdeem winsch rahdiya us pukstena kasti,
kurrā aij perpendikela diwas mattu bisas farrajahs.
Schihs bij Greetas matteem tik pat lihdsigas, ka weens
paits (ohla) ohtram.

"Es to finnu," fazija Greeta.

"Ja, ja," meschakungs atbildeja, "ta weena dahrga
peeminna irr deesgan labbi paglabbata schinni puk-
stena kastē, bet zittadi irr ar to ohtru, kas mannim
wehl dauds dahrgala, — ar tewim."

"Ro, ar mannim?" atvrajsija Greeta istruhkujees.

"Kā tad, ar tewim, Greez; Tu wairs ne-esji behrns,
bet uianguje meita, un taggad daschs us tewim luhko-
jees un warbuht gribbehs preeksch sewim dabbuht;
bet meis, prezzechanahs nau weegla leeta."

„Bet tehw̄s, es us tam wehl ne mas ne esmu doh-majuje.“

„To es gan gribbu tizzeht, jeb̄du mans palibgs Franzis tew wissadā wihsē mēkli tuwotees un tawu firdi winneht.“

Greeta skattijahs us ohtru püssi, winna juttahs no-farkuse. Wezzais to gan nemanni ja, jo winnam bij zittas dohmas galvā. Pehz brihtina winsch teiza: „Tawa nelaika mahte tewi mannum ustizzejuje, man par tewiu jagahda, fa tew ne kahda slahde nenoteek; jo scho laiku jaunee wihrischki nau tahdi, kahdeem winneem waijadsetu buht, tadeht esmu isdohmajs preeksch winneem kahdu prohwi. Tew mannum ja-apföhla, kad kahds pehz tewim prezze, un winsch tewim wehl zik labbi patiktu, tomehr winnam ahtraki neföhlitees, pirms to prohwi isturrejīs. Ja kahds pee mannum nabku pehz tewis prezzeht, tad winnam to paſchu buhs baudiht.“

„Un kas ta kahda irr par prohwi?“ prässija Greeta.

„Man tewim to gandrihs newaijadsetu fazziht,“ at-bildeja wezzais, „bet es tewim daudis ustizzohs, tadeht arri ne ko neflehpſchu. Nahz schurp!“ Greetai ap laiku apkehris, noleeza winnas galvu turu pee fewim un eeschufsteja winnai ko aufis. Greeta galvu pa-zehluse gabrди paſmehjahs, bet meschakungs fazzija: „Ja, ſmeijees tik labbi, bet redjeſi, jaunee wihrisch-keem tas nebuhs ne kahdi ſmeekli; bet tadeht ar winneem it pareiſi taps darrihts. No tam warrefi man-niht, kurſch ar tewim labbi dohma, kurſch ne. Bet ſneids ſchurp tawu rohku un apföhlees, fa scho no-flehpumu ne weenam, es faktu neweenam, neteikſi.“

„Sché rohka!“ fazzija Greeta arweenu wehl ſme-damahs. —

(Us preeksch u wehl.)

1677—1730.

Firſts un ſemneeks.

Wahzſemme deemschehl nestahw wiſ ſemim weena, bet ſemim kahdeem 30 maldineekem. Wahzſemmes wiſſleelakas walſtis irr keifera walſtis Austria un keh-nua walſtis Bruhſija, arri kehnina walſtis Bavarija deesgan leela. Starp tahn masakahn walſtis, kas pa dutschem Wahzſemmē rohdahs, arri Heſſu walſtis ewehrojama. Par weenu no Heſſu walſtis wezzeem firſteem te gribbu ſtahtſtift.

Schim firſtam bij Kahrlis wahrdā. Winsch ilguſ gaddus waldijs, no 1677—1730, wairak fa 50 gad-dus. Scho ſawu firſtu Heſſi wehl taggad nau aſmiriſuſchi. Wehl taggad daschis 80 gaddus wezs tehw̄s dehla, jeb meitas behrneem brihnischkigas leetas par Kahrlis ſtahtſta, fo tehwa tehw̄s winnam waribuhrt

preeksch 70 gaddeem ſtahtſtijis. Ihpaschi ſemneeku kahrtas kaudim ſchis firſts peeminnā palizzis, jo winſch wiſſu ſawu muhschu bija ſemneeku draugs. Ihpaschi ar wenu ſemneeku winsch leelu draudſibu bija zehlis. Schis ſemneeks, Hohſe wahrdā, bija grunteeks un dſhwoja ne tahtu no Zihjenha in a pilſehtas.

Jahnis Hohſe, ſtipro wihrs tik labb' meſas fa garra pehz, bij 16 gaddus jaunaks fa winna draugs, tas firſts un nomirra 25 gaddus pehz firſta nohwes. Firſts nomirra 76 gaddus wezs, ſemneeks palikka 85 gaddus wezs.

Hohſe bij vrähtigs zilweks un ihpaschi labbi vrähta, kas ſemneeku kahrtai derrigs. Winsch arri bij baggats wihrs un ko fazzija, tas gitteem geldeja un wiſſi nahburgi winna padohmu labprahrt peenehma. Un lai gan Hohſe bija deewabihjigs wihrs, tad tomehr nemal fa gremiſcha neſrahdiyahs, bet turpelli us ſmeekleem katureis bija gattaws.

Firſts daudis reiſehm tupeju Zihjenhaini apmekleja, gan weens pats, gan arri ar ſawu familiu un tod neretti arri us Hohſes zeematu aſbrauza un kahdu ſtundinu ar ſawu draugu, to ſemneeku, parunnojabſe.

Dachureis atkal firſts ſemneeku likka nablt us Zihjenhaini jeb us Kaffeli, kur firſtam tas iſtſtis mittelis bija. Ta tad tas ſmalki iſmahzihts firſts un tas neſkohlahts ſemneeks arveen wairak ſadraudſejahs. Schi drändſiba wiſſai Heſſu ſemmei par labbu nabza, ihpaschi ſemneekem. Jo Hohſe firſtam wiſſu ſtaidri iſteiza ſemneeku buhſchanas pehz un firſts ſemneeku padohmu labprahrt peenehma, kad derrigs bija. Un Hohſe tahts jau nebijia, fa neekus jeb niellus buhrt ſtahtſtijis.

Šmeeklus abbi mihloja, firſts un ſemneeks. Winni labprahrt ſchvahſejahs un Heſſu ſemneeki daschu no winnu ſmeekleem wehl taggad nau aſmiriſuſchi. Firſts arri labprahrt mihloja, ſeni paſchu ar Hohſi lihdſi-naht. „Jahniſ,“ — ta winsch mehdsa fazziht, — „winna par preekschibmi eſſoht. Winsch buhrt pilna meerā, ja no winna, ta firſta, taſnibas pehz warretu fazziht, fa par Heſſu ſemmi tik labbi waldoht, fa Jahniſ par ſawu zeematu.“

Abbi wihi, firſts un ſemneeks, prett ſeewu un behrneem iſturrejahs gohdigi, tohs ſirſnigi mihlodam un tikluſchi apgahdadami. Kattram arri Deews 14 behrnus bij devis, no kurreem leelako püssi dewejam atkal bija aldewiſchi atpakkal. Kad weens ohtru apmekleahs, tad arri weens ohtru zik ſpehdams ſchinnis bchdās eepreeginaja.

Kad firſts pee ſemneeku buhſchanas kautko gribbeja pahrgrohſiht, tad ikreis papreeksch to leetu Jahnam preekschā likka un winna padohmu katureis ewehrojā, zaur fo ſemneekem leels labbums iſzehlahs.

Diwi printschi, firsta dehli, tehwam mehdsä lihds eet, tad Jahnis apmekleja. Jahnis saimneebä scheem sehneem tilk lohti effohrt patikkus, ka winni sawä starpä aprunnajuschees — par semneekem un zeematu walditajeem palikt. Wezzakais prinjis pehzak palikka par Sweedrijas kehninu, bet laimi nekahdu tē neatradda. Kas sinn, woi nebuhtu laimigaks bijis, ja par zeemata walditaju buhtu palizzis.

Kad Jahnis ar oħtru feewu apprezzejahs, tad firstu ar wissu winna familiju us kahsahm luhdsä. Beesi ittin labbi papreezajahs, ihpaschi firstene, Kahrila laulahts draugs, Mahrija Amalija wahrdä. Mahrija bija Kursemmees prinzesse no Kettlera zilts, kas fennak par Kursemme waldija. Firstene bija tilk preeziga un laipniga, ka bruhtganom schehligi wehleja, ar winnu danzoht. Bet tas danzis bija sawahds tautas danzis, kur danzotajam peenahzahs, to feeweeti butschoht, ar ko danzoja. To tad Jahnis ne-eedrohschinajahs darriht un firstam tadehk papreksch prassija, woi to laujoht.

Firsts paſmeedamees atbildeja: „Par welti tewim nelauschu firsteni butschoht. Ko mannim pretti dohſi?“

Semneeks bes kaweschhanahs fazzija: „Seeku ar selta dukkanem dohſchu.“

„Nu par to tad Jahnis Juhs lai butscho, Mahrija!“ ta ſmeedamees Kahrilis firstenei fazzija un fchi arri paklauſija.

Kad Jahnis par kahdahm neddelahm Zihjenhainā pee firsta bija, tad fchi tuhliht prassija: „Woi feeku ar selta dukkanem effi atnessis?“

„Kà tad ne!“ ta ſemneeks atbildeja un is keshas wilka weenu maſu maſu trauzinu, kas kà feeks iſſkat-tijahs im kur kahdi retti dukkan eekſħa bija. Scho trauzinu soħbugals paſmeedamees firstam paſneedsa.

„Dewini welli! kas tad tas tahds neeku seeqinjch?“ ta firsts brihnodamees iſſauzahs.

„Schis feeks irr angstu fungu mehrs, ar ko ſemneem laudim maſfa par to, ko ſchee winneem kalpojuſchi. Semneekem gan finnams irr leels mehrs, ar ko fungeem un krohnam dohſhanas jamakſa. Zaur to, ko mannim effat pahrdewuſchi, par augſtmani eſmu paſlizzis un tadehk arri kahsahm kahsahm ne ar ſemneeka, bet ar augſtmana mehru,“ ta ſemneeks.

„Tu gudri effi iſdoħmajis, Jahnis,“ — ta ſirſts atbildeja, — „tawu ſmeekli mannim patiħk un arri ar tawu feeku eſmu pilna meerā.“

Weenreis Kaffelé bij leels un warren jauks muſikis. Skunſtineeki puhta, iſpehleja un dſeedaja ka bij ja'Brienahs. Jahnis arri klausijahs.

Kad muſikis bija beigts, tad Kahrilis ſemneekam prassija, ka winnam effohrt patizzis.

Jahnis atbildeja, ka ſchö muſiki gan nejmaħdejoh, bet winnam mahjas tad dauds ſlaiftakſ muſikis effohrt.

„Nudee, ſchö tarwu ſlaiftu muſiki arri gribbu klausift;“ — ta firsts — „apgahda sawu muſiki uſ riht; es nahkschu.“

Kad firsts oħtrā deenā ſemneeka zeematā bij atbrauziſ, tad Jahnis pagalma wahrtus aissleħda un ſtallu durris atwehra. Sirgi, wehrfchi, gohwis, telli, aikas, soħfi, viħles, zahli, īnni, lakk, īnveni, kafas kā ſtrame iſpluħda un iſlija aħra, ſweegħami, baurodami, bleħdami, kleegħdami, tſcheebħdami, reedami, nau-dami, kweeħdami. Jahnis lohpineem gaħdus kummoħus likka paſneegħt, zaur ko wehl luftigaki un traflakki palikka. Pujschi un meitas un Hohħes behrni starpā naħza un gawileħdami sawus miħlu lohpinaus apglauda, zaur ko troħksns palikka jo leels.

„Mannim fchiſ muſikis wairak patiħk kā Juhsu ſkunſtineeki muſikis,“ ta ſemneeks.

Firsts firdi aissgrahbiſ atbildeja: „Arri mannim taww muſikis wairak patiħk kā mans. Ta tewim nebuhtu fchiſ muſikis, tad arri mannim nebuhtu saws muſikis. Bes ſemneekem firsts newarr paſtahweħt. Jahnis, tu par welti ne-eſſi leelijees. Tu eſſi un paleezi weens kreetns ſemneeks.“

Weens legions bruhtgħan.

Ne henn atpakkaf Kursemme nomirra kahds turriġs ſaimneeks un atstahja sawu weenigu meitu kā weenigo mahjas, mantas un loħpu mantieneżi. Tilko nelai-kim ſmilħu floħgs u kruħtim bija uſwelts un oħsola kohka kruħts winna kappu kahs galla eespraus, tad jauni un wezzi jaunekti no wiċċahm mallahm kā taurini to mahjinu apstahja un pebz taħs meitenes — ne, labbaki foffkoh — pebz taħm mahħajm prezzeja. Ta ar ſallu maurinu apaqugħi tekkla, kas u to mahjinu nowedda, drihs no bruhtgħanu ſirgu pakawahni pahewħtahs par melnu ſemmi un paſħu bruhtgħanu daſħadas feijas un faldas meħles meitinas prahdinu pa-wissam apreibinaja, ka gandrihs wiñnas firstini no fawas weetas iſkustinaja. Arri mahju buhħanah ta' prezzeſħanahs laika gandrihs pawigħam palikka stah-wieħħi. Gan garrajs Anfis, prekejx-ſaimneeks buhdams, par taħdu jukku mahjas buhħanah kohti errojħahs un katra kawaleera klepperi pretti u emidams un u ſtallu weddams, tas jo dikti nurdeja: „Kur maita, tur arri fakrahjahs tee ebrgħi.“ Bruhtgħan taħdu fihwu nurdeħ-ħanu d'sirredħdami gan soħbus greesa, bet no prezze-

ſchanahs jeb uſchku dohmahm tee nemittejahs; jo mahja teem it labbi patikla. Bet mahjas mantineezes ſirds ſtrahdaja kā pužſudmall, tohs bruhtganus weh-tidama. Drihs ta ſawu mohku laiku bij pahrzeetufe, lai gan tas winnai tīk garsch iſlifikahs, kā patte muhſiba; jo diwu mehnecchu laikā no ta leela pulka ſew weenu bruhtganu bij iſweblejuſeeſ, prohti to ſeptindeſ mi t d e w i t o. 78 bij furwiſchus mantojuſchees. Wiffus tohs 79 bruhtganus winna pebz wahrdeem bij uſrakſtijue, bet kās wehlak naſkuſchi, tee nau tāi dſihibwas grahmata eerakſti.

Mihkas pilſehtneezes un falponites, kās juhs no bruhtganeem tīk nabbadſes, kā baſnizas pelleſ no graudeem un kās juhs warbuht daudſreis ſawas noyuhtas un wehleſchanahs kā nowahrguſchu putniu no ſawas ſirds buhdinoſ plazzi laideet! neplineet ſawas aſſarās uſ ſcho lappiu un nedohmajet, kā tāhs fainneeku meitas, ar tīk daudſ bruhtganeem, jau laimes mahtei klehpī ſehſch. Kad mans liktens manni gribetū un warretu par ſeewiſchki pahrwehrſt, tad es pa-

teeſi tahda mahju mantineeze jeb fainneeka meita newheletohs buht. Juhs ſinneet, zik gruhtti tas irr, kahdu kleiti noſirk ſmuļku drahnu pilnā bohdē, un zik gruhtaki tas warr buht, no tik daudſ bruhtganeem ſew weenu iſwebletees?! Lai Deewaſ paſarga, pee tam warr ahtri prahru paſaudet!

Un ohtkahrt: Kad kahds puijs juhs gribr prezzebt, tad tas juhs prezze no iſtaſ un pateefas miheſtibas, bet tahdā uſchkuſchanā ta mahja tohp miheſta un prezzeba.

Ak kaut jel tahdi mahju prezzeſtaj, kurru ſakkams wahrdi irr: „Es prezzeſchu mahju un dabbuſchu ſeewu lihds!“ — kaut jel tee to ſeſto bauſli grunigi pahr-dohmatu. Un kad tas us wiunu ſirds galdu ar to deewiſchfigu pirkſtu wehl nau rakſtihſt jeb jau buhnu nodiſiſiſ, tad lai tas laulibas engelis tam to ar uggu-nigeem bohktabeem prekſch azzibin ſtahda, waj nu uſ tuwala zella rehdiſtaja, waj uſ bruhtes durwju palohdas jeb us winnas peeres rakſtids.

Fr. Mehkon.

S l u d d i u a ſ c h a n a s .

Kad tas Kurſenmē pee Dukuma pilſehtu buhdamas Schlofenberg a muijchas peederrigas Zahna Puffina mahjas ihpachueks, appaſch Bolderaa-muijchas, irr nomirris un winnau nau meesigu mantineeku, tad wiſſi un iſ ſariſ, kam kaut kahdas geldigas parradu jeb zittas praffiſchanas pee ta nomirru-ſha atſichtas mantas, jeb kā ſauvnam ko buhnu parradā valiſkuſhi, toby ſaur ſcho fluddinuſchanu iſaſiñati, ar ſawabni praffiſchanahm un mafſchanahm wiſſe-weiſlaki weena gadda un ſechu ned-delu laiſtā pee Bolderaa muijchas pa-gasta-teefas veeteiſtees; jo wehluſu ne weenu wains ne kauſihs nedj veenems, bet kā ar parradā ſlehpjeem pebz liſli-meem darribs.

Bolderaa muijchas pagasta-teefā, 12tā Septemberi 1866.

Breeſſchſehb.: J. Jürgenjohn. ††
Teefas ſtribw.: Franz Roenne.

Dohbeles Simjudu tīguſ ūetaps kā arveen 28tā, bet ſcho gadd 31mā Oktoberi noturtechts.

Mahjas pahrdohdamas
Wahrenbrokkes muijħā, Zamu-
Zelgawas apinkli un ſumakſtes baſnizas drandse. Klahtakas ſūnas minnetā muijħā pee dſimtsfunga.

Tannī naſti no 23ſcha uſ 24tō Augustu
pee Ardiſtres Djeſkalnu mahjahn, no
gannibahm nosuddis 7 gaddu wezs ſirgs,

wiſſ ſaur dumjſch, mehranā angumā, ar baſtu ſhmi pee kreſtas naſhes un ap-paſch ſarreem rihtu weetā, un ar paſchibbu kruſtu. Kā ſcho ſirgu warr uſrahdih, tam es ſohlu 15 rubl. pa-teiſibas mafſt. Ardiſtres Djeſkalnu meſchafarg ſuſ ſerling.

 Ta vebrnjā gaddā eerteta andeies bohde no
J. A. Klein, Zelgawā, Kattolu-eelas-
tuhri, bohdu rindes (colonadi) eejahnumā, darra wiſſeem lauzineekem ſu-namū, kā ſchinu bohde irr leels wiſſ adu-jamū un wezzi pehr wju krahjums, kā arri ſeepeſ, ſwezzes, zuklurs, kaffjea, ſitupſ, roſines, koriintes, wiſſadag wiſſes un daudſ zittas prezzeſ par to lehtatū tīgu pahrdohdamas.

 Tannī paſchā bohde 20tā Septemberi kahds lauzineeks aifmiriſ ſeewu denkelbuktu (portmane) ar wairat ne kā 25 rubleem. Kām tas denkelbul ſeederr un to warr par ſauv peerahdiyt, tas laj atnahk 6 neddeku laiſtā, wiſſeblaki lihds 10tō No-wemberi f. g. un prett ſhihs fluddi-ſchanas mafſu to laj pretti nemmi.

Weens jauns ziweks, kā ſauv Zelgawas gimmaſiuma ſtahlmeiſtereem Babzu un Kreewu walodā un wehl zittas ſumafchanas pahrbaudihs, metle derrigu weetu waj nu pee kahda tur-

rige fainneeka, waj kahdā muijħā jeb arri kahdam ſtahlmeiſterim par paſibgu. Kas par wiunu gribr ſtaidraſ ſūnas dabbuht, laj veeteizabs pee Latweeſchu awiſchu apgaħdataja

Th. Kupffer,
Zelgawā, Kattolu eelā, Nr. 19.

No Bauflas frohna pagasta-teefas toby ſaur ſcho iſſluddinab, fa tai **19. Oktoberi f. g.** Zerrantfes Kabjau mahjās, ta ſcho mahju zitriſeja fainneeka Johſa Lepfa peederriga manta, fo wiſſi ſee ſawas iſeſchanas no minuetahm mahjahn, tur irr atſabjiſ, tapo uſtruyē pahrdohta.

Bauflas frohna pagasta-teefā, tai 20. Septemberi 1866.

(Nr. 463.) Pagasta-teefas appalſchraſtſ.

Balti, melui, ſilli un ſarkani **Engliſch** ſhu bohmwillas ſchlehringi dab-bnjamī Zelgawā, leelajā eelā, **J. C. Reichmann** wadmallu bohde.

N. A. Merkuſjewa

ahdas-bohde,
fas lihds ſhim bijuſe paſchā Rihgas eelſch vilſehtā, Schwimm-eelā, Wolffschmidia nammā, taggad irr pahr-zelta pahz Daugawu uſ Leel-Kliwer-holmas eelū Zelgawas forſtattē, Luchtā nammā Nr. 139, kur taggad wiſſas ſortes ahdas un tħabbaſtas par lehtu zennu tohp pahrdohtas.

Wihna pahrdohschana Nihgā.

Pitsehtā eenahkoht pa labbo röhfa, tai weetā, fur zittureis hijs semmes-wahrti un blaskam tai fahls-bohdei „pee atfleghas“ appaßsch karpowa namma atrohdabs

Lyra wihna-pagrabs,

fur par lebtato malku warc dabbuht labbahtobs un daschadalehs wihns, arri schampareti, rumu, arraku, konjaku, porteri u. t. pr.

U. G. Klapmeiera maschinu bohde, Nihgā Sinder-eelā Nr. 2,

par wisslehtalo tigru dasbujami; feecti vreelch linnu-scheltlu vibrishanas un gat-tawas maschines.

Sausu behrju un appaku egles malku eelsch 7 pehdas ossebm, fa arri preschu un egles balkus ahtras uiruhmehanas deht lehti pahrdohd Jelgavā, pee Annas wahrtēm J. Hirschfeld.

Weena laiva, no 35 lastu leetuma, ar masti, enuri un lehdi, eelsch labbas brauzamas buhshanas, **tohp** lehti pahrdohda Nihgā, pee fuggu buhwmeistera G. Lindner.

Labbakahs Newkastlera īmehdes akminu-ohgles, vīrmahs iortes 13 libds 14 zellu belgischu daskinus un englischu ugguns-keegelus lehti pahrdohd

R. Marschūz un beedris, Nihgā, Münz-eelā, Langera naumā Nr. 11.

Sauna bohde.

Saweem mihleem draugeem un pasihstameem darru finnamu, fa pats us faru rohku esmu eetaisijis

apteekera-prezzu un pehrwju bohdi, fur apsohlu turreht wissulabbahts prezzes par lehtako tigru.

Adolf Wetterich,

(zittureis Frey) Sündereelā Nr. 16, Luzzawa mahja, Nihgā.

U. G. Klapmeiera maschinu bohde,

Nihgā Sinder-eelā Nr. 2,

irr dabbujami: tschugguna kusti no 3 libds 150 rubl., Wahzemmes arki, walgi, bulkes, pulsenni bumbas, laftas, plibes un gattawi lebki, linnu maschines ratti. Missadi kappara fasti preesch ehdeena wahrschanas tehj-latli, lastroki un stempeleri stohvi. Missina lastroki, plettihseri, meeseri, lakturi, abukeni, stempeleri besmeri un dauds zittas leetas.

Deneesta-wihru kantoris „Ekspress“

Deneesta-famekleschanas weeta

Nihgā, leelā smilshu eelā Nr. 9.

Wisseem gohdigeem deneesta-kantori par labbu, lai winni abtri labbas deenesta-weetas atrehd, irr pee deneesta-wihru kantora „Ekspress“ taggad arri weena deneesta-famekleschanas-weeta eezelja.

Tadeht wissi tee, fas weetas mekle, fa kutscheeri, fullaini, lehfschadas un istabas meitas, lai jo schiglaki schē peeteizabs, fur winni abtri maink tilks. Turklaht tee tuhliht peemimichts, lai garras laifu kawedamas isshtahschanas nebuhtu, fa paži un attestati no pehdigeem deneesta-kungeem japeenes. Kas libds schim wehl nebuhtu deneesta bijuschi, tee lai isluhdsahs weenu ūhmi voi no pagasta-teesas jeb no pasihstameem fungem.

Par wissu puhsliu ne wairak fa tik 25 kap. žudr. n. ik satram deneesta-messletajam buhs jamaksa.

C i n n a.

Vreelch Illustres nodeguschaieem no Bahrnes pagasta pee mannum irr eemalshas 1 rubulis. Libds ūhim pavissam 2 rubl. eemalshas.

Janischewski.

Kabbibas un prezzi tigrus Nihgā tai 8. Oktoberi un Leepajā tai 1. Oktoberi 1866 gaddā.

Makfaja par:	Nihgā.		Leepajā.		Makfaja par:	Nihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tschetw. (1 vahru) rudsu	210	libds	2	20	1/2 puddu (20 mahrz.)	disses	—	1	—
1/3 " (1 ") tweeshu	425	—	4	50	1/2 " (20 "	) tabata	25	1	20
1/3 " (1 ") meeshu	190	—	2	—	1/2 " (20 "	schikhtu appinu	—	—	4
1/3 " (1 ") auju	110	—	1	20	1/2 " (20 "	schahw. zuhf. gall.	—	—	—
1/3 " (1 ") sienu	300	—	3	25	1/2 " (20 "	trotua linnu	75	3	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu miltu	2	15	2	—	1/2 " (20 "	bralla linnu	35	1	80
1/3 " (1 ") bühdeletu	300	—	3	50	1	muzzu linnu sehlu	13	—	8
1/3 " (1 ") tweeshu milt.	4	75	5	—	1 " sehlu	13	—	13	50
1/3 " (1 ") meeshu putraimu	3	25	3	20	10 puddu sarkanas sahls	—	6	25	—
10 puddu (1 vahru) seena	350	rub.	4	—	10 " valtas rupjas sahls	—	6	25	—
1/2 " (20 mahrz.) tweesta	525	—	5	50	10 " smalkas sahls	—	6	—	50

Atributedans Alvischun apgabdatajs: Th. Kupffer.

No zensures anwelehus. Jelgavā 10. Oktoberi 1866 gaddā. Nr. 142.

Druktais pee J. W. Steffenhagen un debla.

(Tē slakt peelikums: **Vasnizas un skohlas finnas.**)

13. Oktoberi 1866.

24 Basnizas un skohlas finnas.

Weens kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Jannas finnas.

Hinu semmē ar wiſu leelo baddu tomebr pehrnajā gaddā miffionē - beedribai eenahkuſchi 36,072 marki naudas, isdohſchanas winnai bijuſhas vahri par 30,000 markeem; ſawā miffionē - ſkohla mahzijuschi 13 jauneklus. —

Austrijā Reemeri-kattolu preeftereem tanni 1849. gaddā pebz paſchu apſprečhanas nekuſtamas mantas bija 366,000,000 gulſchu wehrtibā. Gadda - eenahkuſchana winneem arri ſmukta deewsgan: Granas pilſehta leelajam biſkapam par gaddu eenahk libds 800,000 gulſchu, Olmitzes biſkapam 300,800 gulſchu, Pragas biſkapam 71,680 gulſchu un Linzes biſkapam 51,250 gulſchu un tā jo prohjam. — Seewu un laulibas behru ſcheem lungeem nau, par ko ja- gahda, ka muſu mahzitajeem un tomebr weenam paſcham Granas biſkapam wairahk eenahkuſchanas neka wiſeem Widsemmes un Kursemmes Ewanjelijuma mahzitajeem lihds ar ſaweeem generalſuperdenteem un prahweteem kohpā. —

Uſ nahkoſcheem 3 gaddeem (1866—1869) Ewanje- lijas Luttera draudſes wirſbasnizas - teefai (General- Conſistorium) Pehterburgā par peefehdetajeem zelti: Nihgas Dohmes basnizas wezzakajs mahzitajs Hill- ner, Primoſlujas prahwets H oelz, rahtskungs Berlholz Nihgā un ſtahterahts von Schilinsky Pehterburgā. —

Lihdſchinnigais Widsemmes basnizas teefas peefehdetajs, prahwets Paul Karlblom uſ ſawu luhgſchanohs no ſchi ammata ir atlaiſts un winnam weetā prahwets Willigerode no Lehrpa- tes par Widsemmes basnizas teefas peefehdetaju zelts un aſtipriahits. —

Bikteres basniza pee Nihgas irr usbuhweta tanni 1. Oktoberi 1766, tā fa ſchāi basnizai ſchi gadda 1. Oktoberi gadduſumtena ſwehki ſwinnami. —

Dſiedam, ka Nihgas ruhts aismigguschajam Kat- falna un Olaijas mahzitajam Kroegerem weetā uſ paſchas draudſes luhgſchanu effoht aiznajufe aismiggu- ſchaja mahzitaja dehlu Theodor Kroeger. —

No Qutrineem Auldigas aprinski.

2.

5. Novemberis 1865 bij mums preeka deena, kur muſu jauno ſkohlas nammu eſwehija. ſchohs

preeka ſwehkuſ libds ar mums wehl dauds zitti no kai- minu draudſehm ſwinneja. Noschelohjam lohti, ka muſu mihiſch un zeenigs prahwesta kungs Bittner zuur ſawahm darrifchanahm aifkawehts, newarreja muhs ar ſawu atmahkuſchanu eepreezinah. Arri Lut- trinu zeenigs kungs A. von Krause ſlimmibas deht ne- warreja pee mums buht. ſkohlas istaba bij ar jau- kahm egliethm un mehru krohneem un aifdegtahm ſwezechm puſchota. Nelaika mahzitajs Nosenberger ar aſfarahm man teiza, zik lohti ſchel ſchim effoht, ka neſpehjoht pats libds ſkohlas nammam aifkuht un to eefwehiti, buhſchoht mahjā kluffā garra no Deewa ſwehbiu preekſch jauna ſkohlas namma luht. Bulk- ſten 10tōs atbranza mahzitoja palihgs, Seebeck. Pirms ſwehjoht darbu ſahza, ſarunajahs ar draudſes lohze- kleem un ſanahkuſcheem ſkohlmeiſtereem par ſkohlu labklahſchanu un pulkſten 11tōs gahjahm wiſi jaunki iſpuſchotā ſkohlas istabā, kur Slohkenbekes ſkohl- meiſteris muhs ar jaunki ehrgelu halsi ſagaidija. Kad waſſaras ſkohlas behru 3 perſhas no dſeejmas: „Tew, tew, mans Deewa, es ſlaweht ſahkuſchu“ uſ balsihm bija nodſeedajuschi, tad ar mahzitaja atvehleſchanu draudſes ſkohlmeiſteris ſapulzinatohs uſrunnaja un rahiſija, ka ſchodeen atkal no jauna Luttrinu draudſe ihſtenai Deewa atſihſchanai un garra mohdinaſchanai pamats tohp liks. Pateiza Deewam, kas iſgahju- ſhus 14 gaddus ar ſawu ſwehbiu pee ammata pu- hlinu mittis un til labb' taħs preeka ka arri behda aſfa- ras, kas wezzā ſkohlas nammā birruſchias, ſwehijis. Peeminneja arri to behdu ſtundinu, kur paſcham bijis mirſtamā ſtundā wezzam tehwam un weenigam dehli- nam ažtinā ja - aifſpeesch un mihiſe japoawadda uſ muhiſchigu duffu. Sawas daudſkahrtigas ſahpes un raiſes par to fuhdſoht, ka draudſes peederrigee daschu reis behruſ bes waijadibas no ſkohlas atrahwuschi, ſkohlmeiſteris luhsa tehwem un mahtehm un maiſes tehwem, laj neaifmirſt ſawu no Deewa uſdohtu am- matu un no ſirds laj libds ſtrahda un gahda, ka ta fehla, kas ſkohla tohp ſehta, warr dihgt un labbus auglus nest. Luhsa Deewu par Keiferi, mahzitaju, draudiſi un wiſeem, kas pee ſchi namma gahdajuschi un ſtrahdajuschi un beidſoht ſcho nammu Deewa rohka pawehleja. Tad atkal 3 perſhas uſ balsihm tappa dſeedatas: „Teizi to Kungu, to Goħdibas Keħniu ſwehju“ un zeen, mahzitaja palihgs Seebeck jaunki un gaiſchu rumu turreja par ſkohlas labklahſchanu, der-

rigu behru audsinafschanu un ihstenu mahzibū; vaskubbinaja draudſī tikkuschi behrnus ſkohla raidihi un pee ſkohlas labklahſchanas gahdoht. Vuhdſa Deewu, laj Winsch klah ſtabwetu drandſei un ſkohlmeiſterim, ka zaur labbu preeſchijſhi dwehſeles uſ laizigu un muhſichig ſkohlaſchanu taptu wadditas. Pebz mahzitaja runnas dſeedajahm ar chrgelhm „Deewu Rungs ir muhſu ſtipra vilſ.“ Tad mahzitajs ſkohlu ar ſwehtſchanas wahrdeem eeswehtija. Dſeedajahm wehl to dſeſmu „Paleez ar ſchelaſtibu, Rungs Jesu Krist mums ſlaht.“ Spehleja ar chrgelhm wehl jaukuſ meldinuſ un ſkohlas behrni pebz hafihm iſdallijufches nodſeedaja: „Deewu fargi Keiſer.“ Pebz beigas ſwehtſchanas mahzitajs un pagasta teefas ſkrihwerie laimes wehledami apſweizinaja ſkohlmeiſteri un draudſes lohzeiklus. Brihdi wehl jaukuſ ſarunnas aifwadijufchi ſchkihramees Deewam pateikdam par teem jaukeem ſkohlas ſwehtkeem, ko mums bij deivis fagadiht un gohdam noſwinneht.

R. Treuenſels,
Lutinu draudſes ſkohlmeiſteri.

1. Widſemmes mahzitaju ſinode,
kas Walkas pilſehtā turreta no 16. lihds 22. Augustam 1866.

1.

Mums mahzitajeem muhſu mihiſas ſinodes jeb leelas ſa-eefchanahs allasch irr par ſwehtahm, mihiſigahm preeſka deenahm. Jo tannis deenās, kad uſ ſinodi eſſam janahkuſchi, mehs warram pahrfpreeſt un aydohmaht wiſſu ſawu draudſes buhſchanu; tur noteck pebz ta Runga wahrdeem: laj ifkatrs zits zittam falpo, ikweens ar to dahwanu itti ka tas irr dabbujis, ka labbi nomma-turretaji to daschadu Deewa dahwanu. (1 Peht. gr. 4, 10.) Sinode ſanahkuſchi mehs ammata brahli zits no zitta mahzamees, mehs zits zittu ſkubbinajam uſ mihiſtibus un labbeem darbeem; mehs zits zittam ſawas behdas ſuhdsam, zits zittu eeprezzinajam, mehs wiſſi lohpā Deewu peesauzam par ſew paſcheem un par ſawahm draudſehm, tadeht tahs deenās irr mums jo mihiſas un ſwehtigas, un mehs tahdās deenās to bandam, kas irr rakſihts Dahw. 133a dſ.: „Itaagi, kahda jauka un mihiſiga leeta irr, kad brahli weenprah-tigi lohpā dſihwo.“

Ta tad arri ſchinni gaddā mehs Widſemmes mahzitaji ar preezigu prahru taſſijamees uſ ſinodi. Par ſa-eefchanahs weetu muhſu generalſuperdente mums bija nolizzis Walkas pilſehtu; ſchinni pilſehtā jau daudſahrt Widſemmes mahzitaju ſinodes irr turretas. 16a August pebz puēdeenaſ papreechhu generalſuperdente ar prahweteem ſanahza, gribbedami ſarunnatees

par to: par kahdahm leetahm ihpafchi ſhogadd' ſinodei buhſchoht jaſpreeſch; tahs paſchaſ deenās waſkarā tad no mallu mallahm fabrauza Widſemmes mahzitaji, tkipat no Igganu dallas, ka no Latveeſchu dallas, paviſſam kahdi 70; bei mahzitajeem tad wehl bija no Widſemmes 10 kandidahti. Arri kahdi mihiſi weens mums bija atnahkuſchi; prohti weens mahzitajs no Pehterburas, diwi no Sahmu ſallas, weens no Igganu ſemmes; tee ka ihſeni brahli pee mums bija nahkuſchi, gribbedami dſirdeht kahds taggad Widſem-neekem eſſoht preeſks un kahdas behdas jareds vee gariigahm leetahm; to winni gribbeja dſirdeht, laj warretu lihds ar mums vreezatees un lihds ar mums behdatees; jo ifkatrs lohzeiklis laikam ſawa lihdslohzekla preeſku turr par ſawu preeſku, un winna behdas par jawahm behdahm. Wehl weens weesis bija nahzis no tahtu tahtas Amerikas, prohti Luttera draudſes mahzitajs un professors Gritschel no augſtas ſkohlas Wartburgas, kas ſtahw Seemel-Amerikas waſkara puſſe. Schis mihiſas weesis jau reiſ muhſu ſemmes bija bijis; prohti 1862a gaddā, kad Amerika plohnijahs niſnajis karsch ſtarp ſeemeuekeem un deenwidnekeem, tad karra laikā ſkohlu un baſnizas buhſchana zeeta leelu truhkumu; wiſſas leetas, kas pee uſturreſchanas waijadfigas, palifka tik dahrgas, ka draudſehm wairs nebij no ka ſaweeem mahzitajeem un ſkohlu kohpejeem maiſi doht; tadeht arri dauds professori un ſkohlas fungi tikka atlaiſti no deenesta un ſkohlas gluſchi iſniſka. Tahdā gruhtā laikā tad ſchis professors Gritschels bija nahzis pee mums tizzibas brahleem palihdsibas mekleht; winsch Nihgā, Pehterbura, Lehpata, Zehfis un zittas muhſu ſemmes pilſehtās no Wahzu draudſehm laſſija mihiſtibas dahwanas, ar ko karra laikā warretu uſturrehi Wartburgas augſtu ſkohlu, kur preeſch Amerikas Luttera tizzigeem teek iſmahziti mahzitaji un ſkohlmeiſteri. Un winsch par welti nebijs klandſinajis pee muhſu durwiſh; no Kreewu ſemmes Luttera brahleem ſaloffijis lahdus 6000 rubl. winsch torefi dewahs aipakſal us Ameriku, kur ar ſcho dahwanu palihgu Wanburgas ſkohla gruhto laiku labbi warreja pahrzeest. Schoreis nu ſchis mihiſas tizzibas brahlis wairs nemekleja pee mums mihiſtibas dahwanas; winsch tikai bija nahzis mums ſtabſtift, ka winneem taggad tur eet Seemel-Amerika; ſtaſtija, ka Wartburgas ſkohla taggad augoht ka Deewa rohſte un ka tizzibas brahli wiſſipuſſ leelas paſanles juhras dſihwodami turroht labbā peemimā muhſu mihiſtibus, ar ko winneem palihgā nahkuſchi niſnā laikā!

Trefchdeenaſ taſ 17a Augustā tad wiſſi mahzitaji un kandidahti ſanahzahm Walkas baſnizā, gribbedami Deewu ſchelhigo Runga peesault, laj ſwehti wiſſu,

lo mehs runnasim un dobmastim. No altara muhs paprekschu apswezinaja Rauñas mahzitajs G. Sokolowski; winsch draudsei un mahzitajeem likka pee firds tohs wahrdus, kas lassami Ebr. gr. 13, 18.: „Luhdseet par mums! ja mehs apsinnamces, ka mums irr labba sinnama firds, kas mehs wissas leetas gribbam gohdigi staigaht.“ Winsch draudsei peekohdinaja, laj allash sirsnigi Deewu lubdoht par saweem ganneem, fewischki arri schinni sa-eeschanabé laiká; mahzitajeem winsch pee firds likka, laj to turreht par sawu preekun un epreezinajchanu paschá níkná laiká, ka ar labbu sinnamu firdi sawu darbu strahdajoh, ne wis sawu gohdru melledami, bet ta Runga gohdu, ne sawu labbumu kahredami, bet gammama pulka labbumu; mahzitajam effoht gohdigi jaturrehs wissas leetas, zaur to, ka skaidras mahzibas ween mahzoht un ka svehtá dñishwoschaná paleekoh draudsehm par preekschihmi. — Spreddiki tad fazzijs muhsu mihtais firmajis generalsuperdente Kristiani; winsch draudsei un mahzitajeem isskaidroja praweescha Mikus wahrdus 7ā nod., no 7 lihds 11am p., kur ta irr lassamis: „Nepreezajees, manna eenoidneeze, ka es esmu krittis, es atkal zel-schohs; kad es tumschá sehschu, tad tas Rungs irr mans gaishums; es nessischu ta Runga dusmibu; jo es ejmu pret winna grehkojis“ u. t. pr. Winsch mahzija, ka Widsemmes Luttera draudse gan pret to Rungu stipri effoht apgrehkojusees, tadeht tas Rungs winnu arri aschi effoht pahrmahzijis un dauds no winnu behrneem nodewis sweshineeku rohkas; bet tadeht winna wehl ne-effoht isnihkuji; kad ween gressischotees pee ta Runga, kad mokleschoht pee winna palihga un nepalauschotees us zilwekeem, bet ta Runga wahrdus un elkon ween turreschohrt par sawu spchku; tad Widsemmes Luttera draudse pastahweschohrt spchka un atkal redschohrt ta Runga schehliga waiga spohschumu! — Muhsu mihtas Walkas skohlmeisteruskohlas jamekli arri muhsu firdis epreezinaja dseedadami kahdus gauschi jaukus kohrus. Ta tad no firds Deewu peeluhguschi, mehs dewamees us Walkas pilsehta elementar-skohlu, kur pehzpusdeenas sawu finodes darbu eesahkahn.

Sinodei eesahkohrt allash generalsuperdente dohd finnas par muhsu draudses buhfschanu pagahjujschá gaddá un tad leek preekschá, par kahdahm leetahm siswairak buhfschoht jarunna un jadohma. Ta tad arri schogadd' eesahkumá sanzhmahm daschadas finnas. Paprekschu finnas par pascheem mahzitajeem. No muhsu mihtleem ammata brahleem schinni gaddá Deewa dussechana irr eegahjujschi trihs: Ummurgas mahzitajs Kniériem, Straupes mahzitajs un wezzajs Walmeera aprinka prahwests Sielman, un wezzajs Suntaschu mahzitajs Berent; Alhdashu mahzitajs

Schilling irr eezelts par Nihgas aprinka prahwestu; pee augstas basnizas teesas irr pahrlaufti un kandi-dahru kahrtá fanemti: 11 jauni augstas Tehrvatas skohlas skohleni; starp wineem irr peezi, kas Latvee-scheem gribb par mahzitajeem pasift, peezi atkal irr mahzijuschees Zigaunu wallodá; weens no muhsu kandidahtem Rihnu no Nihgas irr gahjis par Gimnafijas skohlas-kungu us Nikolajewas pilsehti pee melnas juhros; turpat winsch arri jan daschfahrt tizibas brahleem Deewa wahrdus irr fazzijs. Laj Deews svehti scho muhsu jaunu Deewa wihna-kalna strahdneeku pulku; laj winnus swaida ar sawu Garu un darra par saweem ustizzigeem kalpeem.

Mahzitajeem arri tikkä preekschá lassitas tahs finnas, ko ikkats prahwests augstai basnizas teesai bija dewis par sawa aprinka draudsehm un winnu garrigu buhfschanu; to dñirdoht bija dauds ko behdatees, bij arri pa starpam ko preezatees. Par leelahm behdahm bij, ka dauds mahzitaji schehlojabs, ka winnu draudses sahdsibas, neschikhstibas un peedserfchanabs deewamschehl eet wairumá; daschá weetá laudis, pee laizigas baggatibas tikkuschi, irr fahkuschi saldu Deewa wahrdmaisiti masaká wehrtibá turreht ka paprekschu. Bet preezatees warreja par to, ka dauds weetás draudses skohlas labbumu atsinnuschi un dsinnuschees jaunas skohlas ustaifht jeb wezzas leelaká ruhme eelikt. Basnizas jaunas teek buhwetas: Leepkalna draudse, Zehsu aprinka; Kattrines draudse pee Limbascheem; Hellistos draudse, Pehrnawas aprinka. It jauku, leelu, skaitu basnizu ustaifa Willandes pilsehta preeksch Zigaunu lauka-draudses; preeksch schihs basnizas fungi irr apnehuschees maksah no arbla pa 315 rubl., semneeki maksah preeksch basnizas 1500 rubl. un preeksch jannahm ehrgelehm wehl 800 rubl. Laj Deews dohd, ka Widsemme wissur rastohs tahdi preezigi deweji starpungeem un semneekem; tad arri warretum eefahkt tahs gauschi leelas draudses dalliht un jaumas draudses zelt. Jo tas irr Widsemmes Luttera draudsei par leelu pohtu, ka daschas draudses irr til leelas, ka weens pats mahzitajs winnas ne mas lahga newarr apkohpt. Dascham mahzitajam irr ustizzetas kohpschaná wairak ne ka 10 tuhft, dwehseles, dascham arri wehl pahr 15 tuhft.; tahds mahzitajs ne kad ne pee wahrdia nedabbu pasift wissus sawus draudses lohzelius; kur tad winnam wehl isdohsees winnu firds-buhfschanu pasift un ikkram isdallihit dwehseles barribu pebz sawas waijadibas? —

R. B.—I.

No Breslawas.

Pruhskhu Schlesijas galwas pilsehta, stahsta schahdu jmuktu notikkumu. Kahdá gasuhjsi stahweja weens

wezs, no gaddu swarea jau nolohzihts wihrs ar plifku galwu un wissi klahibuhdamee winnam apkahrt. Gastuhyscha fainneeks turreja sawa rohka wezzischa zeppuri un speeki un pee wallejahm durwihm fullainis stahweja us wakti. Wezzajs gauschi, gauschi kaunejahs. — Irachdijahs, ka winnam pirmo reis ta klahjotees, winsch ne wahrdina nerunnaja, skattijahs us semmi un tik ar warru assaras faturreja, lamehr wissi klahibuhdamee winnu apsmehja un mehdija. Tad eenahza zaur wallejahm durwihm kahds nabbadfigi apergehrbees Schihds, ar garru baltu bahrdi un jautaja, ittin ta, ka tik gribbedams kaut ko jaunu sinnah, kas sche noteckoht un kahdas wainas deht wezziti ta neewajoh. Winnam stahstija, ka wezzis effoht chdis undsehris un kad nu jaaismaksojoh, tad mellejoh keschas par welti naudu, lahs effoht tukfchas. Schihds teiza: „Es redsu scho wihr pirmo reis, bet es galwoju, ka winsch sche nau atnahzis peewilt. Waj dascham no jums arr kahdu reis ta nau gahjis, ka winsch fanu naudu peemuris? Un laj nu arr buhtu.“ sazzija Schihds us gastuhyscha fainneeku, „ka schim wihrum nebuhtu nekahdas naudas ko aismirist, waj tad Juhs nedrihktat arr weenreis weenu issalkuschn Deewa deht barrohi? Zit leels irr winna parahds?“ Schihds uslikka wissi summu, 24 kap. us galdu, panehma no fainneeka rohkahm zeppuri un speeki un pawaddija wezziti lihds durwihm. Zitti weesi palikka par scho Schihda eemaisschanohs errigi un weens fmeeklu taissajis ussauza winnam: „Mans Schihdin! ko tu nu essi dorrijis, schodeen irr schabbas un tu essi naudu aiskahr!“

„Tew irr taishiba,“ Schihds atbildeja. „Schinni azzumirkli es biju aismiris, ka es esmu Schihds, tapat ka juhs bijat aismirischi, ka effat Kristigi zilwei. Mannis pehz nebehda jatees! Es zaprohtu mannu baufliu. Ta jaka: Tew buhs to svehtu deenu svehtih. Leekatees juhs to no kahda skohlmeistera isskaidroht un kad winsch prahiggs wihrs irr, tad winsch ar manni buhs weenä prahht: Cabbeem darbeem nau nefkad svehtdeena.“ Ar scheem wahrdeem gohdigajis wihrs isgahja no gastuhyscha ahrä. —n—

Peterburgas Jesus draudė

ussauke: Jakob Jürgensohn, döschlera sellis no Bartholomejas Igganu draudės pee Teherpates ar Anna Lassmann no Smiltenes Widz; Willis Beining, billeteeneks no Tschuhstes Kurs. ar Proskowja Prokowjewa no Novgorodes.

aismigguschee: Iannis Dunsch (Dunge), sald. 21 gad. wezs; Sophie Winkelmann, sald. behrus 1 gad. 4 mehn.

w., turpat dsumunse; Jurris Raktin, billeter. 38 gad. w., Schryvilli Kurs. dsumis; Mabritin Schulz atl. interoffizeers, 53 gad. w., Birkinmuischā Widz. d.; Friedrich Weiz, sald. 27 gad. w., no Kurjemmes; Aujs Welmer, fullainis 28 gad. w., no Kurs.; Anna Emilie Sternberg 11 mehn. w.; Jakob Lappin billeteeneks, 36 gad. w., no Widsemmes; Jurris Gutmann, sald. 23 gad. w., dsumtene nestmama.

Niugas Zahna draudė

ussauke: Karl Tervus, billeter. ar Ilse Deniske; Willis Eissen-Gschdabert, darbawihes ar Libbe Krohnatalis; Heinrich Wilhelm Stuen, fullainis ar Johanna Louise Thomason; Mikkel Kubla, fabrika strahdu. ar Anna Brischke; Jurris Müller, namnikis ar Anna Brischke; Jakob Jevsejew Bastrrow, kutscheeris ar Dorothea Kristihe Lehwing; Eduard Johansen, muhneeka sellis ar Wilhelmine Plohring; Kaspar Baumann, us billeri atl. interoffizeers ar Marie Annolin; Johann Jakob Kasimir, darba w. ar Alsinja Tosafata; Reichjahn Leasing, fainneeks ar Karoline Johanna Louise Winter; Mikkel Seidenberg, darba w. ar Minna Kalning; Pehter Busch, darba w. ar Anna Pukkli; Ernst Alexander Randolph Rode, muesneeka sellis ar Hedwig Wilhemine Werentza Seeberg; Johann Wilhelm Brink, fullainis ar Juhe Fischermann; Friedrich Schwert, zimmermannis ar Libse Löschmann; Jannis Behrsing, atl. interoffizeers ar Tribne Schwarzbach, dsum. Sutting, atraline; Fritz Andreas Grünhoff, kutscheeris ar Dahrie Müller; Jannis Egli, fabrika strahdu. ar Louise Krafting; Stein Paegle ar Anna Katharina Munter; Jakob Raiss, muhneeka sellis ar Olga Karoline Berg; Martin Gustav Frischensfeldt, fullainis ar Marii Busch; Martin Sillin, billeteeneks ar Marii Sadowaki, d.; Iwanom; Jakob Taube, kutscheeris ar Marie Obraam; Martin Weiß, kutscheeris ar Grete Breede.

aismigguschee: Maiez Jakob Karrton, 2 ned. w.; Karl Friedrich Stahl, 2 mehn. w.; weens ned sihos veedimnis behrus; Karl Friedrich Knothe, webweris 61 g. 8 mehn. w.; Johann Alexander Sillin, 7 mehn. w.; Mayle Behrsin, d.; Eichmann, seewa 29 g. w.; Louise Marinilde Bankewitz, 7 mehn. w.; Johann Martin Kluge, matrossis 28 g. w.; Friedrich Schoff, matrossis 22 g. w.; August Dahwis Philippsohn, 13 mehn. w.; Aujs Leimann, atl. saldats 59 g. w.; Pehter Nikolai Leimann, vahzehlejs 18 g. w.; Juliane Marie Langanke, 5 mehn. w.; Johann Rudolph Serring, 3 gad. w.; Katharine Wilhelmine Skuise, d.; Linde, 78 g. w. fainneese; Janne Straßding, fainneeks 38 g. w.; Adolf Gottfried Ohlsen, 3 g. 2 m. w.; Anna Friedrike Natasie Schuchhardt, 2 g. 7 mehn. w.; Albert Nudberg, matrossis 27 g. m.; G. Günther, matrossis 44 g. w.; Anna Karrton, d.; Grimm, paahabra seewa 35 g. w.; Aujs Steiss, darba w. 28 g. w.; Louise Steiss, darba wihr seewa 60 g. w.; Anna Elisabeth Lange, 1 g. 1 mehn. w.; Malwine Elisabeth Genger, 2 g. w.; Ernst Theodor Seglin, 7 g. w.; Georg August Nanck, kansmanis 35 g. w.; Kristian Herpel, namnikis 65 g. w.; Georg Michel Buttler, 3 m. w.; Maria Jakowicz, 5 g. w.

Vasnizas un skohlas sinnu rakstajis: Gotthard Bierhuff.

No jensures atvelehte. Jelgava, 10. Oktober 1866ia gadda. Nr. 140.

Drukaisis pee J. W. Steffenbagen un dbla.